

باند جعل مدارک دانشگاهی متلاشی شد به نام دانشگاه به کام سودجویان!

شاید برای همه مخاطبان رسانه‌ها به‌خصوص فضای مجازی پیگرد و کشف کانال‌ها و رسانه‌های سودجو، امری قابل اتقاق به نظر بیاید اما چند روز پیش خبری روی خروجی رسانه‌ها قرار گرفت که جامعه دانشگاهی را در بر می‌گرفت؛ «معرفی یک سایت و کانال جعلی با عنوان دانشگاه آزاد»!

طی روزهای گذشته یک کانال تلگرامی مدعی شد که با اخذ وجه به مبلغ ۲۵۰ میلیون تومان به‌صورت نقد، متقاضیان رشته‌های پزشکی را بدون کنکور و بی‌واسطه در دانشگاه آزاد اسلامی ثبت‌نام می‌کند!

پس از آن نیز یک سایت مدعی شد که برای داوطلبان، مدرک دانشگاه آزاد اسلامی را ارائه می‌دهد که این مسئله این نیز سوالات بسیاری را در آذهان عمومی ایجاد کرد.

این افراد برای انجام مقاصد شوم خود لینک‌های ارتباطی نیز در کانال‌ها قرار داده‌اند تا از احساسات داوطلبان سوءاستفاده کرده و آنها را در دام شیادانه خود گرفتار کند.

این فرد که خود را مسئول کانال ثبت‌نام و پذیرش دانشجویان و به عبارتی مسئول این شبکه می‌نامد؛ به‌سختی پاسخ متقاضیان را می‌دهد تا از مراتب امنیتی خود اطمینان حاصل کند. پس از مطمئن شدن پاسخ متقاضی را به‌صورت تلگرافی داده و از او مطالبه می‌کند.

باید توجه داشت که در تمام مراحل پاسخ‌دهی وی، کلاهبرداری کامل واضح و مبرهن است چراکه باید این نکته را در نظر داشت که ثبت‌نام و تحویل مدارک مراحل ویژه‌ای

دارد که طی آن ثبت و تکمیل فرم‌های ثبت‌نامی، بررسی اصل مدارک با تصویر آن، انجام امور معافیت تحصیلی، استعلام و تأییدیه مدارک انجام می‌گردد و به‌صراحت می‌توان گفت حضور و انجام این موارد در دانشگاه الزامی است. با این حال فرد مذکور ادعا دارد که تنها ارسال اسکن مدارک مربوطه برای وی کفایت می‌کند.

در بخشی از مکالمه خبرنگار ما با این شیادان، این فرد مدعی شده است که متقاضی باید چاپ گردش مالی و موجودی حساب خود را برای وی ارسال کند تا او از موجودی ۲۵۰ میلیون تومان اطمینان کامل داشته باشد این در حالی است که هیچ‌گاه در دانشگاه آزاد اسلامی چنین اتفاقی نیفتاده و در این قسمت کاملاً نقاب از روی این حرکت شیادانه برداشته می‌شود.

این فرد که آیدی تلگرامی خود را «پیشرفت تضمینی» نامگذاری کرده و هیچ‌گونه مشخصاتی از خود به مخاطب ارائه نمی‌دهد، در پاسخ به سؤال کاربر مبنی بر اینکه آیا باید به دانشگاه مراجعه شود؛ پاسخی نداد و مدعی شد که اسکن مدارک تحصیلی و شخصی باید از طریق فضای مجازی به وی ارسال شده و بیعانه‌ای بیش از ۵۰۰ هزار تومان به حساب او واریز شود. پس از پیگیری‌های انجام شده، این شخص نظر خود را عوض کرده و اعلام کرد در هنگام ثبت‌نام باید کل مبلغ ۲۵۰ میلیون تومان به حساب وی واریز شود و این در حالی است که به گفته همین شخص شیاد، حواله قطعی ثبت‌نام در شهرپورماه به متقاضی تعلق خواهد گرفت!

به نقل از آناه با کنار هم قرار دادن این پازل و نحوه پرسش و پاسخ‌دهی مدیر این کانال تلگرامی، به‌راحتی می‌توان به شیادگی و کلاهبرداری این افراد سودجو پی برد.

در محدثت زمان کوتاهی پاسخ این سودجویان از طرف روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی داده شد. روابط عمومی این دانشگاه رسماً اعلام کرد که هرگونه اعلام پذیرش و ثبت مدرک توسط سایت‌ها و کانال‌های مطرح‌وه غیرقانونی بوده و در حال پیگیری است.

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی در پیام خود اعلام کرد: به اطلاع دانشجویان و داوطلبان گرامی می‌رساند پایگاه اینترنتی به آدرس **iau.pnacr** و کانال تلگرامی «پذیرش دانشجویان دانشگاه آزاد تهران» جعلی و غیرقانونی است.

ایسن اطلاعیه در ادامه افزوده است: پذیرش و ثبت‌نام دانشجویان از طریق کانال تلگرامی، غیرقانونی، جعلی و مصداق بارز کلاهبرداری محسوب می‌شود و دانشگاه آزاد اسلامی از طریق مراجع ذی‌صلاح و پلیس فتا پیگیر این اقدام شیادانه است.

افزون بر این و در همین رابطه، اخیراً یک بانک بزرگ جعل مدارک دانشگاهی در سطح کشور با تلاش حراست دانشگاه آزاد و مراجع امنیتی و قضایی کشف و متلاشی شد.
به نقل از دانشگاه آزاد اسلامی، حراست دانشگاه آزاد اسلامی با همکاری سازمان اطلاعات سپاه و ناجا و قوه قضائیه یک باند جعل مدارک دانشگاهی و پایه در سطح کشور را کشف و ختنی کرد.

این فعالیت در پی رویکرد جدید دانشگاه در دوره جدید در پی تأکید رئیس هیئت انما و رئیس دانشگاه برای صیانت از حیثیت دانشگاه و اعتبار مدارک دانشگاهی است، که حراست دانشگاه موظف به رسیدگی و شناسایی باندهای جعل مدارک دانشگاهی شد.

در پی اقدامات پیگیر حراست یک باند بزرگ جعل شناسایی و با همکاری مراجع نامبرده خصوصاً دستگاه قضایی کل شبکه علمین و مرتبطن شناسایی و تعدادی از متهمین به همراه کلیه ادوات مجرمانه دستگیر و دفاتر متخلف پلمب شد.

جاعلین از سال ۱۳۸۵ به صورت دفاتر و شبکه‌ای در سطح کشور فعالیت داشته و با راه‌اندازی دفاتر متعدد در استان‌های مختلف و راه‌اندازی سایت‌های جعلی استعلام مدارک دانشگاهی نسبت به صدور مدارک جعلی مهم و بسیاری زیاد در مقاطع تحصیلی مختلف در قبال دریافت هزینه تا ۱۰۰ میلیون تومان (برای هر مدرک) اعم از مدارک تحصیلی جعلی و دیگر مدارک مختلف و متعدد جعلی مربوط به ادارات و مراکز و بانک‌ها و سازمان‌ها برای استفاده در داخل و خارج کشور اقدام نموده‌اند و از این طریق نسبت به تحصیل اموال نامشروع بسیار هنگفت اقدام و با اموال یادآورده در کشورهای خارجی سرمایه‌گذاری داشته‌اند. دانشگاه آزاد اسلامی در مقطع کنونی و همزمان با برگزاری آزمون سراسری به داوطلبان و خانواده‌ها توصیه می‌کند با یا حفظ هوشیاری در دام سودجویان نیفتاده و فریب تبلیغات دروغین و وعده‌های پوшالی موسسات و سایت‌های جعلی و افراد متخلف را نخورده و در صورت مشاهده موارد مشکوک برای بررسی و پیگیری با فوریت به مراجع ذی‌صلاح اعلام شود.

معمولا هر ساله در میانه تیرماه، در باور نسل‌های متاخر ما ایرانیان روزهای سرنوشت سازی به حساب می‌آیند. یعنی روز حضور در آزمون کنکور. روزی که فارغ از فقیر و غنی، قاطبه قریب به اکثر خانواده‌های ایرانی با تفرکی همسو مثال خوا بگیرد‌ها فرزندان خود را سراسیمه و پیشاپیش خود به این آزمون رهنمون می‌شوند و خود در پشت درهای بسته کنکور چون دخیل بستگان، منتظر مانده و به خواندن ادعیه و اوراد مبادرت می‌کنند.

این نوع نگاه خانواده‌ها به آزمون کنکور که در اثر تلقین و تلقی معنادار افرادی که در پس پردهٔ برگزاری کنکور، هر ساله ثروتی نجومی به جیب می‌زنند، این باور را در جامعه و به روح و روان پدران و مادران همواره نگران تزریق می‌کنند که یگانه راه سعادت و بهروزی فرزندان آنان ورود به دانشگاه‌ها از مبادی ورودی آموزشگاه‌ها و موسسات کنکور است. البته این باور تنها به نام‌نویسی ختم نمی‌شود و پس از آن رخدادهای بعدی، مانند خرید کتب کمک آموزشی و گذر از دوره‌های متعدد کنکورهای آزمایشی، گرفتن مشاور و شرکت در مشاوره، انتخاب رشته و… را در پی دارد که هر مرحله مستلزم پرداخت وجوهی کمر شکن است! همین اتفاق ساده که البته با پرداخت هزینه‌های کمر شکن و خانمان‌برنارن از سوی والدین مقدر و میسر می‌شود، در آن سوی معادله برای صاحبان آموزشگاه‌های کنکور و خدم و حشم تحت امر آنان ثروتی افسانه‌ای را به همراه دارد. به گونه‌ای که مجموعه عوامالی که تحت عنوان آموزشگاه‌های کنکور مبادرت به ثبت‌نام دانش‌آموزان می‌کنند هر ساله ثروتی نجومی را به جیب می‌زنند و از آنجایی که والدینی که به هر دلیل ممکن خود نتوانسته‌اند از تحصیلات و تسهیلات عالیهٔ دانشگاه‌های دولتی برخوردار شوند، یگانه شاهراه خوشبختی را برای فرزندان خود ورود به دانشگاه‌ها از طریق آنچه به آنان لقاآ می‌شود، می‌دانند!

ناگفته نماند که مافیای کنکور به قدری قدرتمند است که حتی

وزرای مخالف کنکور که مسند نشین وزارت آموزش و پرورش شده‌اند، یاری قابل با این مافیا را نداشته و ندارند.

مصداق صادق این مدعا وزیر پیشین و البته مستعفی آموزش و پرورش است که بارها فریاد زده بود که چرخش مالی مافیای کنکور گاها تا ۴۰ هزار میلیارد تومان در سال می‌رسد. با این حال نامبرده به رغم پیگیری‌های مجدانه و رایزنی‌های فراوان با هر آنکسی که می‌توانست قدمی در حذف کنکور بردارد، اما نتوانست با این دیو سپید مقابله کند و عاقبت خود مغلوب شد و امسال در آموزشگاه‌های کنکور پیروزمندانہ معر که خود را راه انداخته و کماکان اشتباه چند ساله را فارغ از مصلحت مردم و مملکت تکرار کرده‌اند.

در ادامه به ذکر چند نکته بسند می‌شود که هر یک نشان دهنده ناکارآمدی کنکور در جذب دانشجویان مستعد است.

• وقتی به شیوه‌گزینش و انتخاب دانشجویان مستعد توجه می‌شود، خواهیم دید که در حوزه انتخاب دانشجویی مستعد که یکی از خطرترین ماموریت‌های سازمان‌های متولی محسوب می‌شود، تقریباً اتفاق خاصی رخ نداده است. به جز چند ویژگی مانند ثبت‌نام و دریافت کارت ورود به جلسه کنکور در سالیان اخیر می‌توان اشاره کرد که به صورت الکترونیکی و با کمک اینترنت انجام می‌شود که صد البته نبود و نبود آنها بجز سهولت کار در ماهیت موضوع یعنی انتخاب دانشجویی مستعد تأثیری نداشته است.

• در ادامه این سؤال بی‌پاسخ مطرح است که آیا واقعا کنکور یک

گران ترین و ارزان ترین دانشگاه‌های جهان

شهریه دانشگاه‌های دنیا چقدر است؟

این روزها دغدغه شهریه دانشگاه به معضل جدید زندگی جوانان تبدیل شده است. با وجود اینکه دانش‌آموزان در تمام دوازده سال تحصیلی خود آرزوی قبولی در بهترین دانشگاه‌ها را دارند، اما شهریه بالای بعضی از دانشگاه‌ها و بعضی از رشته‌ها، انتخاب را برای آنها محدود می‌کند. در این شرایط متقاضی ورود به دانشگاه دو راه‌حل بیشتر ندارد؛ یا باید به طور کلی از ادامه تحصیل منصرف شود یا در دانشگاهی تحصیل کند که از پس هزینه‌های آن برآید.

در کشورهای مختلف اروپایی، حتی اگر معضلی به نام کنکور وجود نداشته باشد، قطعا غولی به نام شهریه هست که مانع تحصیل بعضی از متقاضیان می‌شود.

در این گزارش به شهریه دانشگاه‌های مختلف در کشورهای اروپایی می‌پردازیم و قبل از آن به تفاوت دانشجویان کشورهای عضو اتحادیه اروپا و خارج از عضو این اتحادیه اشاره می‌کنیم.

در همین رابطه، هزینه تحصیل در دانشگاه‌های اروپا به مقایسه با دیگر قاره‌ها بسیار کم است، این در حالی است که بسیاری از دانشگاه‌های اروپایی در سطح بالای رتبه‌بندی دانشگاه‌های بین‌المللی قرار می‌گیرند.

این هزینه‌ها در هر کشوری متفاوت است و به اینکه فرد متقاضی از اروپا (منطقه اقتصادی اروپا) آمده یا نه بستگی دارد. به طور کلی دانشجویان اتحادیه اروپا به هنگام تحصیل در دیگر کشورهای عضو اتحادیه اروپا از حقوق مشابهی برخوردارند.

براساس قوانین اتحادیه اروپا، دانشجویان کشورهایی که عضو اتحادیه اروپا نیستند و متقاضی تحصیل در کشورهای این اتحادیه هستند، موظف براساس اعلام آموزش عالی اتحادیه اروپا، کشورهای عضو سالانه بیش

از ۱۶ میلیارد یورو برای کمک هزینه تحصیلی دانشجویان بین‌المللی در اختیار دارند.

ارزان ترین دانشگاه‌های جهان

• **اتریش**) سایت «topuniversities» گزارش کرده است: هزینه‌های

دانشگاه

Daneshgah@Kayhan.ir

روایی دست‌نیافتنی

به نام

«حذف کنکور»!

شیوه مناسب علمی برای سنجش توان دانش‌آموزان برای ورود به دانشگاه هاست؟ یا راه‌های بهتری هم می‌تواند وجود داشته باشد که در این ۴۰ سال و واسطه اهمال کاری مسئولان و چرکه اندازی در راستای کسب سود و زبان مغفول واقع شده است؟

• مافیای کنکور به قدری منسجم و هماهنگ عمل می‌کند که به رغم تأکید و تصویب مجلس که زمانی را برای به اتمام رساندن کنکور در قانون پیش‌بینی کرده، سر تعظیم فرود نیاورده و سعی دارند با نفوذ به نخلهٔ فکری و مجمع تصمیم گیرنده حوزهٔ آموزش، کماکان بازار این معرکه را برای خود همچنان داغ و پرمنفعت محفوظ بدارد. فارغ از آنکه چنین شیوه‌ای در انتخاب دانشجویی مستعد تقریباً در هیچ کجای دنیا مرسوم و معمول نیست و اگر بوده اکنون منسوخ شده است!

• وجه مشترک اغلب کارشناسان حوزه آموزش کشور، در این نکته خلاصه می‌شود که یکی از بزرگ‌ترین لطماتی که در طول برگزاری کنکور

شهریه دانشگاه‌های دنیا چقدر است؟

اندک و سطح بالای استانداردهای زندگی و تحصیل در اتریش به گونه‌ای است که هزینه تحصیل در دانشگاه‌های این کشور را به کمتر از ۱۵۰۰ یورو در یک سال تبدیل کرده است.

دانشجویان کشورهای عضو اتحادیه اروپا برای تحصیل در اتریش نیازی به پرداخت شهریه ندارند.

به کل از ادامه تحصیل منصرف شود یا در دانشگاهی تحصیل کند که از پس هزینه‌های آن برآید.

در کشورهای مختلف اروپایی، حتی اگر معضلی به نام کنکور وجود نداشته باشد، قطعا غولی به نام شهریه هست که مانع تحصیل بعضی از

متقاضیان می‌شود.

در این گزارش به شهریه دانشگاه‌های مختلف در کشورهای اروپایی می‌پردازیم و قبل از آن به تفاوت دانشجویان کشورهای عضو اتحادیه اروپا و خارج از عضو این اتحادیه اشاره می‌کنیم.

در همین رابطه، هزینه تحصیل در دانشگاه‌های اروپا به مقایسه با دیگر قاره‌ها بسیار کم است، این در حالی است که بسیاری از دانشگاه‌های اروپایی در سطح بالای رتبه‌بندی دانشگاه‌های بین‌المللی قرار می‌گیرند.

این هزینه‌ها در هر کشوری متفاوت است و به اینکه فرد متقاضی از اروپا (منطقه اقتصادی اروپا) آمده یا نه بستگی دارد. به طور کلی دانشجویان اتحادیه اروپا به هنگام تحصیل در دیگر کشورهای عضو اتحادیه اروپا از حقوق مشابهی برخوردارند.

براساس قوانین اتحادیه اروپا، دانشجویان کشورهایی که عضو اتحادیه اروپا نیستند و متقاضی تحصیل در کشورهای این اتحادیه هستند، موظف براساس اعلام آموزش عالی اتحادیه اروپا، کشورهای عضو سالانه بیش

از ۱۶ میلیارد یورو برای کمک هزینه تحصیلی دانشجویان بین‌المللی در اختیار دارند.

ارزان ترین دانشگاه‌های جهان

• **اتریش**) سایت «topuniversities» گزارش کرده است: هزینه‌های

دانشگاه

متوجه دانش‌آموزان می‌شود، ایجاد استرس است. بر همین اساس طی سال‌های گذشته مجلس به تصویب یک طرح دو فوریتی اقدام و اهتمام کرد. در همین رابطه، سختگوی کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی باشاره به جزئیاتی از طرح جدید مجلس برای تغییر در روش برگزاری کنکور سراسری دانشگاه‌ها، گفته بود: یکی از اهداف طرح جدید برای تغییر در روش برگزاری کنکور، کاهش استرس و دغدغه دانش‌آموزان است. براساس این طرح می‌خواهیم مراحل سنجش و پذیرش دانشجو را از هم جدا کنیم، یعنی در کشور یک مرکز ملی سنجش نیز باید وجود داشته باشد. لذا براساس این طرح، نیازی نیست هر وزارتخانه‌ای یک مرکز سنجش داشته باشد، بلکه یک مرکز ملی سنجش کافی است. براساس طرح مجلس برای تغییر در روش برگزاری کنکور آموخته‌های افراد سالی یک و یا چند بار به‌صورت داوطلبانه مورد سنجش قرار می‌گیرد و افراد خودشان را می‌سنجند و یک کارنامه در درس مختلف نیز به افراد ارائه می‌شود، از این طریق خودشان از وضعیت تحصیلی‌شان مطلع می‌شوند و اصلاً بحث قبولی یا ردی هم مطرح نیست. اگر نظم و نسق خاصی در نظام آموزشی عالی کشور برقرار شود، قطعا باره درخشان‌تری عاید خواهد شد. با این اوصاف انتخاب دانشجویی لایق و کارآمد باید از طریق رصد و مقایسه دستاوردهای تحصیلی او در طول تحصیل صورت بگیرد تا اینکه یک سال مانده به کنکور تنها از فرط تکرار در شیوهٔ منسوخ تست زنی و لقای آموزه‌ای طوطی وار دانشجو موفق به گذر از کنکور و ورود به دانشگاهی شود که باید برای حضور در آن دانشگاه، دانشجو می‌بایست به درکی عمیق از درس رسیده باشد! به نقل از موج؛ با این وجود در ناکارآمدی شیوه آموزشگاه‌های کنکور همین بس که اگر یک حساب سرانگشتستی از مناسبات سود و سوادآموزشگاه و دانشجو داشته باشیم قطعا به عبث بودن این گردونه باطل و این شیوه منسوخ و نخ نما شده شهادت خواهیم داد.

• **دانمارک**) براساس تصمیم اتحادیه اروپا، تحصیلات دانشگاهی در دانمارک برای دانشجویان کشورهای عضو اتحادیه اروپا، EEA و سوئیس آزاد است. برای سایر دانشجویان، هزینه‌های تحصیل در این کشور حدود ۶۰۰۰ تا ۱۶۰۰۰ یورو در سال است. برخی از دوره‌های بسیار تخصصی ممکن است برای دانشجویان خارج از اتحادیه اروپا بیش از ۲۵۰۰۰ یورو در سال هزینه داشته باشد. همچنین برنامه‌های تحصیلی برای دانشجویان عضو و غیر عضو اتحادیه اروپا در دسترس است.

براساس آمار ارائه شده از سوی وزارت علوم و تحقیقات دانمارک، تسلط به زبان انگلیسی لازمه ورود به آموزش عالی این کشور است؛ بیش از ۶۰۰ برنامه تحصیلی برای دانشجویان ارائه می‌شود که تمام آنها به زبان انگلیسی است. همچنین بیش از ۵۶ درصد مردم این کشور به این زبان تسلط دارند. دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد این کشور مجوز ۲۰ ساعت کار در طول یک هفته را دارند و میانگین حقوق این افراد حدود ۱۱ تا ۱۰ یورو به ازای هر ساعت است.

آموزش عالی دانمارک امکان شغل پاره‌وقت را برای دانشجویان فراهم کرده است تا آنها به واسطه همین شغل نیمه‌وقت از پس هزینه‌های تحصیل و زندگی در این کشور بربایند.

گران ترین دانشگاه‌های جهان

• **سنسگاپور**) براساس اعلام آموزش عالی سنسگاپور، شهریه دوره کارشناسی ارشد این دانشگاه حدود ۱۷ هزار دلار است.

براساس قانون، دانشجویان خارجی در شرایطی که تمایل به تحصیل در دانشگاه نایانگ سنگاپور را داشته باشند، موظف به پرداخت شهریه بیشتری نسبت به سایر دانشجویان هستند.
این دانشگاه دارای ۱۷۰۰ عضو هیئت علمی، ۲۸۰۰ پرسنل اداری-پژوهشی و ۳۳۵۰۰ دانشجو است که از این تعداد دانشجو ۹۰۰۰ نفر در سطح تحصیلات تکمیلی مشغول به تحصیل هستند. همچنین، دانشگاه صنعتی نایانگ دارای بزرگ‌ترین کالج مهندسی در جهان است. براساس رتبه‌بندی‌های آکادمی معتبر جهانی مانند QS، دانشگاه نایانگ سنگاپور در بیش از ۵۰ رشته، همچون شیمی، رشته‌های مالی و حسابداری و مدیریت، در شمار برترین‌های جهانی قرار گرفته است.

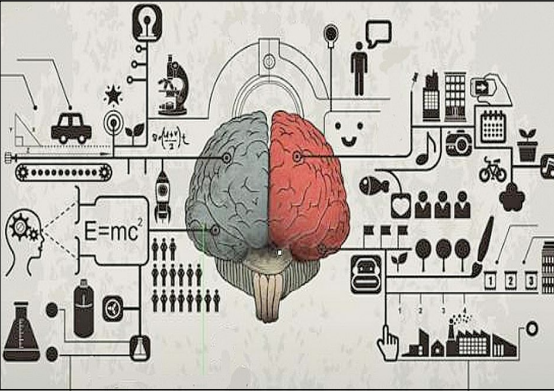
• **انگلیس**) براساس اعلام آموزش عالی انگلیس، شهریه دوره کارشناسی ارشدی این دانشگاه حدود ۱۰ هزار و ۴۰۰ پوند تا ۲۲ هزار پوند است. براساس قانون رایج در اتحادیه اروپا، دانشجویانی که تمایل به تحصیل در دانشگاه آکسفورد را دارند و شامل کشورهای عضو نمی‌شوند، باید شهریه بیشتری نسبت به سایر دانشجویان کشورهای عضو پرداخت کنند. براساس نظام رتبه‌بندی کیواس، دانشگاه آکسفورد به عنوان برترین دانشگاه انگلیس و پنجمین دانشگاه برتر جهان در سال ۲۰۱۸-۲۰۱۹ شناخته شد.

به نقل از فارس، دانشگاه آکسفورد که در شهر آکسفورد در منطقه آکسفورد شایر انگلستان قرار دارد، قدیمی‌ترین دانشگاه انگلیسی‌زبان جهان به‌شمار می‌رود.

گفتنی است، در طول سال‌های فعالیت دانشگاه آکسفورد، خیلی از دانشجویان این دانشگاه موفق به کسب شهرت بسیاری برای خود شدند، به عنوان مثال ۴۶ نفر از انحصاسی که تاکنون جایزه نوبل را دریافت کرده‌اند یا دانش‌آموخته این دانشگاه بوده‌اند یا در اینجا تدریس کرده بودند.

قرار مغزها؛ از افسانه تا واقعیت

سال‌های بعد بهبود یافته است. به گونه‌ای که سال ۲۰۱۶ ایران از لحاظ ارسال دانشجو در جایگاه ۱۸ قرار گرفت. همچنین نرخ رشد تعداد دانشجویان ایرانی خارج از کشور در مقایسه با کشورهای همسایه بسیار پایین‌تر است. این نرخ رشد در ایران ۴ درصد است در صورتی که بخش قابل توجهی از سرمایه انسانی کشورهای همچون عربستان و پاکستان به دیگر کشورها می‌رود به طوری‌که مهاجرت این دو کشور به ترتیب ۷۴ درصد و ۳۳ درصد رشد داشته است.

افزون بر این، با شکل‌گیری ریزش بوم کارآفرینی مهاجرت معکوس در کشور آغاز شده است. در حال حاضر با رشد شرکت‌های دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها شاهد رونق فعالیت این اکوسیستم هستیم. بسیاری از نخبگان و متخصصان در این استارت‌آپ‌ها به کشور بازگشته‌اند تا شاهد پیشرفت و توسعه کشور خودشان باشند. ساختار و سیستمی که کشور پیش گرفته است در روند بازگشت دانشجویان و نخبگان تأثیرگذار بوده است و با استناد به آمار بین‌المللی ایران کشور مهاجرفرستی نیست.

صفحه ۸

چهارشنبه ۱۹ تیر ۱۳۹۸

۷ دی‌العقدہ ۱۴۴۰ - شماره ۲۲۲۲۹

چند راهکار برای ارتقای نقش حوزه‌های علمیه

حوزه‌های علمیه از دیرباز نقش مهمی را در ارتقای سطح فرهنگی و تربیتی و مخصوصاً اعتقادی افراد جامعه بر عهده داشته‌اند، اما شرایط کشور ایجاب می‌کند اولاً، این نقش‌آفرینی به‌روز و متناسب با نیاز فعلی کشور برنامهریزی شود و ثانیاً، این نقش‌آفرینی گسترش یافته و همه موضوعات جامعه حداقل در بخش فرهنگی و اجتماعی را شامل شود.

برای تحقق این موضوع باید ضمن آسیب‌شناسی در سطح ملی، هدف‌گذاری و برنامهریزی لازم صورت پذیرد و همه ابعاد کار در همه بخش‌ها و در همه موضوعات در سه بازه زمانی بلندمدت، میان مدت و کوتاهمدت مورد توجه قرار گرفته و پیامدهای هر طرح نیز به دقت ارزیابی و مورد سنجش قرار گیرد.

بی‌شک دامنه کار در این زمینه بسیار وسیع و گسترده است، بنابراین در گام نخست باید به مهمترین اولویت‌ها و نیازهای جامعه و کشور پرداخته شود.

برخی از اقدامات قابل اجرا توسط حوزه‌های علمیه در این زمینه عبارتند از:

- **تربیت نیروی انسانی برای مدارس:** از آنجا که حضور حداقل یک روحانی واجد شرایط (از نظر دانش متناسب با نیاز نسل جوان و نوجوان و علم و تعامل و ارتباط با آنها) در هر مدرسه می‌تواند، باعث ایجاد و تقویت رابطه دوستانه و صمیمانه‌ترین با دین و جامعه مذهبی و تا حدود زیادی متضمن ارتقای سطح تربیتی آنها باشد، لذا حوزه‌های علمیه باید بخشی از توان خود را به این موضوع اختصاص دهند.

قطعا اگر این موضوع از ابتدای انقلاب مورد توجه نظام آموزشی کشور به‌خصوص حوزه‌های علمیه قرار می‌گرفت، هم‌اکنون پیوندی ناگسستنی و گسترده‌تری بین دین و جامعه ایجاد شده بود و کشور

شاهد معضلات فرهنگی و اجتماعی و به‌خصوص تربیتی موجود که بخشی از جامعه را فرا گرفته، نبود.

با توجه به توضیح فوق پیشنهاد می‌شود، حوزه‌های علمیه به عنوان متولیان مبانی اعتقادی جامعه، مسئولیت هماهنگی با سایر مراکز ذریبط در این زمینه از جمله وزارت آموزش و پرورش را برعهده گرفته و بخشی از ظرفیت حوزه‌های علمیه را در قالب تربیت مربی پرورشی یا مشاور تربیتی، به این موضوع اختصاص دهند.

- **از تقای سطح فرهنگی و اعتقادی در محیط کسب و کار:** درس مکاسب یکی از موضوعاتی بوده و هست که با توجه به اثربخشی آن بر سلامت محیط کسب و کار و مبانی اعتقادی فعالان در این بخش، همواره تدریس آن برای اصناف مورد تأکید علما قرار داشته و متأسفانه به علل مختلف، چندین سال با مهجوریت مواجه بوده و اقدام جدی و اصولی در این زمینه صورت نگرفته است. بنابراین؛

شایسته است این موضوع مجدداً با محوریت حوزه‌های علمیه و البته به شکل نوب و به‌ویژه طراحی و بیادسازی الگوهای مبتنی گرفته و با هماهنگی و همکاری سایر دستگاه‌های ذریبط و ذینفع مانند؛ اتحادیه اصناف، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، آموزش و پرورش، اداره کار، دانشگاه‌ها و سایر دستگاه‌های ذریبط، در قالب یک تفاهمنامه یا توافقنامه یا حتی قرارداد رسمی، عملیاتی و اجرا شود.

- **ایجاد رشته‌های تخصصی در حوزه‌های علمیه:** این موضوع نیز ظاهراً چندسال است که در برخی از حوزه‌های علمیه از جمله حوزه علمیه قم در حال پیگیری است، اما همچنان مراحل اولیه خود را طی می‌کند و به شکل رسمی و هماهنگ به آن پرداخته نشده است. این در حالی است که با توجه به تنوع و گسترش دامنه علوم جدید و نیاز جامعه، باید علاوه بر ارائه علوم عمومی و مشترک حوزوی به طلاب، گرایش‌های تحصیلی جدیدی نیز در حوزه‌ها ایجاد شود تا علمای بزرگوار بتوانند به شکل کاملاً تخصصی و حرفه‌ای به تحقیق و مطالعه در این زمینه بپردازند.

دبهبی است الگوسازی منطقی و کاربردی برای کشور و ایضاً سایر کشورهای جهان و همچنین پاسخگویی به جامعه در زمینه رابطه بین علم و دین و به‌ویژه طراحی و بیادسازی الگوهای مبتنی بر اصول و ارزش‌های اسلامی، نظیر دولت اسلامی، کشور یا جامعه اسلامی، تمدن نوین اسلامی و یا الگوهای اجرایی مانند؛ الگوی اقتصاد اسلامی، فلسفه اسلامی، هنر اسلامی، طب اسلامی، مدیریت اسلامی و حتی تبیین رابطه دین با علوم جدید مثل؛ علوم فضای یا فضای مجازی و نیز جامعه‌شناسی و روان‌شناسی و امثال آنها، مستلزم ایجاد کرسی‌های نظریه‌پردازی اسلامی به شکل کاملاً تخصصی در حوزه‌های علمیه است.

البته بدیهی است که یک عالم دینی در سطوح اولیه و مقدماتی باید نسبت به تمام موضوعات مورد اشاره، آشنافیت نسبی داشته باشد، اما طبیعی است که برای اظهارنظر دقیق و منطقی و طراحی الگوهای اسلامی در زمینه‌های مختلف، باید از دانش تخصصی لازم برخوردار باشد.

- **گسترش دامنه مسئولیت روحانیون به خارج از حیطه مساجد:** اصولاً رسالت انبیا(ص) و ائمه(ع) بر این اصل استوار بوده که با حضور در متن جامعه و در بین مردم، نقش و مسئولیت خود را ایفا نمایند.

به‌عبارت دیگر هیچ‌یک از این بزرگواران برای ابلای پیام الهی فقط به حضور در محافل دینی و مذهبی اکتفا نمی‌کردند، بلکه با حضور در بین مردم و حتی مشاغلک در فعالیت‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و بعضاً اقتصادی ایشان و به‌کار بردن ابزار روش‌های مختلف، تلاش می‌کردند تا از هر فرصتی برای این مهم یعنی دعوت مردم به سوی معارف الهی بهره ببرند.

مصداق امروزی این رویکرد، در نگاه عالمانه و اثربخشی آن را می‌توان در حضور گسترده و مردمی روحانیون بزرگوار در برنامه‌های امدادرسانی به هوموطن آسیب‌دیده در سبل ابتدای اسمال به‌خوبی مشاهده کرد. حضور مؤثری که به اعتقاد بسیاری از صاحب‌نظران، آثار آن به مراتب بیش از بسیاری از برنامه‌های فرهنگی بوده و توانسته است، با اصلاح و بهبود نوع نگاه جامعه به قشر روحانی، تا حدود زیادی به بهبود و تقویت بیش از پیش رابطه بین مردم با روحانیت منجر شود. درست به همین دلیل است که بسیاری از علمای اسلام پیوسته تأکید می‌کنند که روحانیون بزرگوار نباید فقط به حضور در مساجد اکتفا کنند، بلکه باید با مراجعه به محیط‌های مختلف اجتماعی و حتی منازل و اصناف گوناگون و در صورت لزوم پیگیری مشکلات آنها، عملاً طعم شیرین جامعه اسلامی را به آنان ببخشاند و طبیعی است که این عامل بقدری کارساز است که گاهی فقط ابزار مدمردی با آنها نیز می‌تواند اثربخش باشد.

- **کادرسازی و تربیت نیروی انسانی تراز انقلاب اسلامی:** یکی دیگر از موضوعاتی که متأسفانه از گذشته مورد غفلت نظام آموزشی قرار داشته، کادرسازی و تربیت نیروی انسانی تراز انقلاب است، که اگرچه این غفلت باعث شده تا حدودی فرصت‌ها از دست برود، اما همچنان یک نیاز ضروری برای کشور محسوب می‌شود و لذا به‌شدت نیازمند برنامهریزی جدی و عملی است.
• احمدرضا هدایتی کارشناس ارشد مدیریت